

Suurhertsogi määruse esialgne eelnõu toiduainetega kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja toodete kohta, mis on valmistatud metallist ja sulamitest

Meie, allakirjutanud, Luksemburgi suurhertsog, Nassau hertsog Henri,

võttes arvesse 25. septembri 1953. aasta muudetud seadust toiduainete, jookide ja tavaliste toodete kontrolli ümberkorraldamise kohta, eriti selle artiklit 2;

võttes arvesse 28. juuli 2018. aasta seadust, millega kehtestatakse toiduga seotud kontrolli ja karistuste süsteem;

võttes arvesse 8. septembri 2022. aasta seadust, millega luuakse ja korraldatakse Luksemburgi Veterinaar- ja Toiduamet (ALVA) ning muudetakse:

- (1) 21. novembri 1980. aasta muudetud seadust tervishoiudirektoraadi korralduse kohta;
- (2) 19. mai 1983. aasta muudetud seadust, millega reguleeritakse loomasööda tootmist ja turustamist;
- (3) 28. juuli 2018. aasta seadust, millega kehtestatakse toiduga seotud kontrolli ja karistuste süsteem;

võttes arvesse Beneluxi ministrite komitee 17. oktoobri 2022. aasta otsust M (2022) 12 toiduainetega kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja toodete kohta, mis on valmistatud metallist ja sulamitest;

võttes arvesse põllumajanduskoja, kaubanduskoja ja tööstuskoja arvamusi;

olles ära kuulanud meie riiginõukogu;

meie põllumajanduse, viinamarjakasvatuse ja maaelu arengu ministri esitatud aruande põhjal ning pärast valitsuse arutelu nõukogus,

annan välja järgmise määruse.

Artikkel 1. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) „pädev asutus“ – Luksemburgi Veterinaar- ja Toiduamet, edaspidi „ALVA“, mis vastutab ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tegemise eest selle määruse kohaselt;
- 2) „metallid“ – ained, mida iseloomustavad tahkes olekus järgmised füüsikalised-keemilised omadused:
 - i. tagasipeegeldumine, mis tekitab iseloomuliku metalse läike;
 - ii. elektrijuhtivus;
 - iii. soojusjuhtivus;

iv. mehaanilised omadused, nagu tugevus ja plastilisus.

Metallid kuuluvad materjalikategooriasse, mille sidusus aatomi tasandil on tagatud metallisidemetega. Neid saab võrrelda positiivsete metalliioonide kogumiga, mis moodustavad laiendatud kristallilisi võrgustikke, milles valentselektronid on kogu struktuuril ühised;

3) „sulam“ – makroskoopilisel tasandil homogeenne metallmaterjal, mis koosneb kahest või enamast elemendist, mis on kombineeritud nii, et neid ei ole võimalik mehaaniliselt kergesti eraldada;

4) „ettevõte“ – mis tahes ettevõtte Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1935/2004 (toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ) artikli 2 lõike 2 punkti c tähenduses;

5) „rajatis“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 852/2004 (toiduainete hügieeni kohta) (muudetud kujul) artikli 2 lõike 1 punktis c osutatud mis tahes toidukäitlemisüksus;

6) „ettevõtja“ – ettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1935/2004 (toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ) artikli 2 lõike 2 punkti d tähenduses;

7) „eraldumine“ – metallide tahtmatu ülekandumine toiduainetesse materjalidest või esemetest, mis on valmistatud metallist või sulamist;

8) „eraldumise piirmäär“ – teatava metalli või poolmetalliiooni suurim lubatud kogus milligrammides, mille materjal või ese eraldab toitu või toidu mudelainetesse, kilogrammides;

9) „minister“ – minister, kes vastutab toiduohutuse eest.

Artikkel 2. Kohaldamisala

Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse metallide või nende lisandite tahtmatu eraldumise suhtes oma lõplikus olekus olevatest materjalidest ja esemetest, olenemata sellest, kas need on täielikult või osaliselt valmistatud metallidest või sulamitest või kas need on kaetud pinnakattega või mitte, ning mis:

- a) on ette nähtud kokkupuutumiseks toiduainetega; või
- b) on juba toiduga kokku puutunud ja on selleks ette nähtud; või
- c) mille puhul võib põhjendatult eeldada, et need puutuvad toiduainetega kokku või kannavad oma koostisosad toiduainetesse tavapärastes või prognoositavates kasutustingimustes.

Artikkel 3. Üldsätted

Toiduainetega kokkupuutumiseks ettenähtud metallist ja sulamist materjalid ja esemed peavad olema valmistatud vastavalt:

- a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 1935/2004 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ;
- b) komisjoni 22. detsembri 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 2023/2006 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete heade tootmistavade kohta;
- c) 28. juuli 2018. aasta muudetud seadusele, millega kehtestatakse toidukontrolli kord.

Artikkel 4. Eraldumise piirmäär

Artiklis 2 osutatud metallist ja sulamist valmistatud materjalid ja esemed peavad vastama käesoleva määruse lisa 1. peatükis sätestatud eraldumise piirmääradele.

Nanomaterjalidest valmistatud aineid, nagu on määratletud komisjoni 18. oktoobri 2011. aasta soovitusel 2011/696/EL nanomaterjali määratluse all, tuleb igal juhul spetsiaalselt hinnata nende omaduste, kavandatud kasutuse ja kokkupuute mõõtmise suhtes toiduainetesse eraldumise korral.

Artikkel 5. Eraldumise piirmäärade kontrollimine

1. Valmismaterjalide ja -esemete nõuetele vastavust kontrollitakse eraldumiskatsete või kontrollimeetoditega.

Pädev asutus ja ettevõtted kohaldavad määruse (EL) 2017/625 artikli 34 kohaseid katse- ja kontrollimeetodeid, et teha kindlaks, kas materjalid ja esemed vastavad käesoleva suurhertsogi määruse lisa 1. peatükis sätestatud eraldumise piirmääradele.

Materjalide ja esemete eraldumiskatsed viiakse läbi halvimates eeldatavates kasutustingimustes.

Toiduainetega tehtud eraldumise erikatsete tulemused on ülimuslikud toidu mudelainetega saadud tulemuste suhtes. Toidu mudelainetega tehtud eraldumise erikatse tulemused on ülimuslikud kontrollimeetoditega saadud tulemuste suhtes.

2. Nõuetele vastavuse kontrollimiseks väljendatakse valmistoote eraldumise eriväärtusi mg/kg-des tegeliku pindala ja mahu suhte alusel tegelikes või eeldatavates kasutustingimustes.

Erandina sellest sättest väljendatakse toiduainetega veel mitte kokku puutunud lehtede, kilede ja lamedate pindade migratsiooniväärtust mg/kg-des, võttes aluseks pindala ja mahu suhte 6 dm² toiduaine kg kohta.

Artikkel 6. Märgistuse eriteave

1. Ilma kaitsekatteta alumiiniummaterjalide ja -esemete tootjad lisavad märgise, mis annab kasutajatele teada, et alumiiniumil puudub kaitsekate.

Jaemüügipakendite puhul tagavad tarnijad, et selline pakend sisaldab lõpptarbijale mõeldud teabesilte, millel on täpsustatud, et materjale ja esemeid ei tohi kasutada happeliste, leeliseliste või soolaste toiduainete hoidmiseks või töötlemiseks, või neid võib kasutada ainult toiduainete külmkapis hoidmiseks.

2. Kaitsekatteta alumiiniummaterjalide ja -esemete tootjad peavad andma soovitusi kasutamiseks väga happeliste, leeliseliste või soolaste toiduainetega.

Artikkel 7. Vastavusdeklaratsioon

1. Materjalide ja esemete nõuetele vastavust tõendatakse vastavusdeklaratsiooniga, mis vastab käesoleva määruse lisa 2. peatükis esitatud näidisele.

2. Lõikes 1 osutatud vastavusdeklaratsiooni koostab ettevõtja.

3. Erandina lõikest 1 tuleb kõigi metallist ja sulamitest valmistatud materjalide ja esemete puhul, mis on ette nähtud kokkupuutumiseks toiduainetega, kuid mida veel ei käsitata valmistoodetena, täita vähemalt käesoleva määruse lisa 2. peatükis esitatud näidisele vastava vastavusdeklaratsiooni punktid 1, 2, 3, 4 ja 6.

4. Erandina lõikest 1 kohaldatakse samas toiduainetööstuse ettevõttes tootmisprotsessi kokkupanekuks ja täieliku tootmisprotsessi jaoks kasutatavate komponentide suhtes riskipõhist lähenemisviisi, kui vastavusdeklaratsioon puudub. See riskihinnang tehakse pädevale asutusele nõudmise korral kättesaadavaks.

Artikkel 8. Vastastikune tunnustamine

Käesoleva määruse sätteid, välja arvatud artikli 7 sätteid, ning Belgia Kuningriigi või Madalmaade Kuningriigi suhtes kohaldatavaid vastavaid sätteid, mis tulenevad Beneluxi ministrite komitee 17. oktoobri 2022. aasta otsusest M (2022) 12 toiduainetega kokkupuutumiseks ettenähtud metallist ja sulamitest materjalide ja esemete kohta, ei kohaldata toodete suhtes, mis on seaduslikult toodetud või turustatud Euroopa Liidu liikmesriigis, mis ei kuulu Beneluxi või Türgi koosseisu või mis on seaduslikult toodetud Euroopa Majanduspiirkonna lepingu EFTA riigis, välja arvatud juhul, kui vastastikust tunnustamist ei saa kohaldada Euroopa Liidu lepingu artiklite 34–36 kohaselt.

Artikkel 9. Täitmisele pööratav vorm

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture
et du Développement rural

Meie toiduohutuse eest vastutav minister vastutab käesoleva määruse rakendamise eest, mis avaldatakse Luksemburgi Suurhertsogiriigi ametlikus väljaandes.

LISA

1. PEATÜKK. ERALDUMISE PIIRMÄÄR

Tabel 1. Metallide ja sulamikomponentide suhtes kohaldatavad eraldumise piirmäärad.

Sümbol	Nimetus	Eraldumise piirmäär (mg/kg toidu kohta)
Al	Alumiinium	5
Sb	Antimon	0,04
Ag	Hõbe	0,08
Cr	Kroom	0,250
Co	Koobalt	0,02
Cu	Vask	4
Sn*	Tina	100
Fe	Raud	40
Mg	Magneesium	-
Mn	Mangaan	1,8
Mo	Molübdeen	0,12
Ni	Nikkel	0,14
Ti	Titaan	-
V	Vanaadium	0,01
Zn	Tsink	5

* Välja arvatud komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1881/2006 (millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes) reguleerimisalas

Tabel 2. Saasteainete ja lisanditena esinevate metallide suhtes kohaldatavad eraldumise piirmäärad.

Sümbol	Nimetus	Eraldumise piirmäär (mg/kg toidu kohta)
As	Arseen	0,002
Ba	Baarium	1,2
Be	Berüllium	0,01
Cd	Kaadmium	0,005
Li	Liitium	0,048
Hg	Elavhõbe	0,003
Pb	Plii	0,010
Tl	Tallium	0,0001

2. PEATÜKK. TEAVE, MIS PEAB SISALDUMA VASTAVUSDEKLARATSIOONIS.

Artikli 7 lõikes 1 osutatud kirjalik deklaratsioon peab sisaldama järgmist teavet:

- 1) vastavusdeklaratsiooni välja andnud ettevõtja nimi ja aadress;
- 2) selle ettevõtja nimi ja aadress, kes toodab või impordib materjale ja esemeid või aineid, mis on ette nähtud selliste materjalide ja esemete valmistamiseks;
- 3) materjalide ja esemete valmistamiseks ettenähtud metallide ja sulamite andmed;
- 4) deklaratsiooni kuupäev;
- 5) kinnitus selle kohta, et materjalid ja esemed vastavad käesoleva määruse kohaldatavatele nõuetele, Belgia Kuningriigi või Madalmaade Kuningriigi suhtes kohaldatavatele nõuetele, mis tulenevad Beneluxi ministrite komitee 17. oktoobri 2022. aasta otsusest M (2022) 12 toiduainetega kokkupuutumiseks ettenähtud metallidest ja sulamitest valmistatud materjalide ja toodete kohta, või muudele metalle ja sulameid käsitlevatele eriõigusaktidele, mis on avaldatud Euroopa Liidu liikmesriigis, mis ei kuulu Beneluxi või Türgi koosseisu, või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu EFTA riigis, ning määruse (EÜ) nr 1935/2004 kohaldatavatele nõuetele;
- 6) piisav teave, mis võimaldab tootmisahela järgmise etapi ettevõtjatel tagada piirangute või spetsifikatsioonide järgimise;
- 7) piisav teave keelatud metallide kohta toiduainetes, mis on saadud katseandmete või nende eraldumistaseme teoreetilise arvutuse abil;
- 8) materjali või eseme kasutamise spetsifikatsioonid, näiteks:
 - i. nendega kokkupuutumiseks ettenähtud toiduaine(te) liik (liigid);
 - ii. töötlemise ja ladustamise aeg ja temperatuur toiduga kokkupuutumisel;
 - iii. materjali või eseme nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks kasutatud toiduainega kokkupuutuva pindala ja mahu suhe.

Kirjaliku deklaratsiooniga on lihtne kindlaks teha materjalid, esemed või ained, mille kohta see on koostatud, ning seda uuendatakse, kui olulised muutused tootmises põhjustavad muutusi metallide eraldumises või kui on olemas uued teaduslikud andmed. Kui tooraine töötlemise, kasutamise või tootmisprotsessi jne osas muudatusi ei tehta, võib vastavusdeklaratsioon kehtida kuni viis aastat. See ei piira võimalust, et tootejuht võib alati otsustada vastavusdeklaratsiooni uuendada, isegi kui praegune olukord säilib.

I. Artiklite kommentaarid

Artikkel 1. Mõisted

Artikkel 1 sisaldab vajalikke määratlusi, mis tulenevad peamiselt Beneluxi ministrite komitee 17. oktoobri 2022. aasta otsusest M (2022) 12 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud metallist ja sulamitest materjalide ja esemete kohta ning mis vastavad resolutsioonile ja sellega seotud tehnilisele juhendile.

Lisaks eespool nimetatud otsuses esitatud määratlustele kirjeldatakse määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 2 lõike 2 punktis d ettevõtjat järgmiselt: „füüsiline või juriidiline isik, kes on kohustatud tagama, et nende juhitas ettevõttes täidetakse käesoleva määruse nõudeid“.

Lisaks on ettevõttel määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punkti c tähenduses ja ettevõttel määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 2 lõike 2 punkti c tähenduses samuti peaaegu identne määratlus kahes normatiivses tekstis. Selleks et toiduainete ning toiduga kokkupuutuvate materjalide ja esemete turu turujärelevalve kontekstis oleks olemas täielik määratlus, on mõlemad mõisted kasutusele võetud.

Ettevõtte määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punkti c tähenduses on määratletud järgmiselt: „mis tahes toidukäitlemisüksus“.

Määruse (EÜ) nr 1935/2004 (toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta) kontekstis kirjeldatakse artikli 2 lõike 2 punktis c ettevõtet järgmiselt: „mis tahes kasumit taotlev või mittetulunduslik, avalik- või eraõiguslik ettevõtte, mis tegeleb mis tahes tegevusega, mis on seotud materjalide ja esemete valmistamise, töötlemise ja turustamise mis tahes etapiga“.

Artikkel 2. Kohaldamisala

Artiklis 2 määratakse kindlaks käesoleva määruse kohaldamisala, alati kooskõlas asjakohase resolutsiooni, otsuse ja tehnilise juhendiga. Sellesse kohaldamisalasse mittekuuluvate konkreetsete materjalide ja esemete märkimiseks võib viidata otsusele lisatud suunistele, mille viimane versioon on kättesaadav pädeva asutuse veebisaidil.

Artikkel 3. Üldsätted

Toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide tootmine peab toimuma vastavalt Euroopa määruste sätetele, nagu need on määratletud määrustes (EÜ) nr 1935/2004 ja (EÜ) nr 2023/2006, samuti 28. juuli 2018. aasta seaduse sätetele, millega kehtestatakse toiduainete kontrolli ja karistuste süsteem.

Artikkel 4. Eraldumise piirmäär

Asjaomaste toiduga kokkupuutuvate materjalide konkreetset eraldumise piirmäärad on sätestatud käesoleva määruse lisas.

Kõnealused väärtused on esitatud resolutsioonis, otsuses ja sellele lisatud tehnilises juhendis.

Kui tulevikus võetakse Euroopa Nõukogu raames vastu muid väärtusi, peaksid need uued väärtused asendama praegu käesoleva määruse lisa loetletud väärtuseid. Seejärel on vaja käesolevat lisa vastavalt otsuses sätestatule muuta.

Artikkel 5. Eraldumise piirmäärade kontrollimine

Nagu resolutsioonis, otsuses ja sellele lisatud tehnilises juhendis sätestatud, tuleb valmismaterjalide ja -esemete nõuetele vastavust kontrollida.

Sel eesmärgil tuleb praegu korraldada eraldumiskatseid või rakendada kontrollimeetodeid kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikli 34 üldsätetega.

Kui kontrollieeskirju või -suuniseid kohaldatakse konkreetselt asjaomase toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide suhtes, eeldatakse siiski, et pädevad asutused ja ettevõtted kohaldavad neid konkreetseid katse- ja kontrollimeetodeid.

Artikkel 6. Märgistuse eriteave

Artikli 6 kohaselt nõuab pädev asutus tootjalt märgistuse erinõuete täitmist. Neid nõudeid, sealhulgas kasutatavat sümbolit, kohaldatakse ainult ilma kaitsekatteta alumiiniummaterjalide ja -esemete suhtes. Selliste nõuete näide on esitatud otsuse suunistes.

Artikkel 7. Vastavusdeklaratsioon

Artiklis 7 sätestatud vastavusdeklaratsiooni kasutatakse toiduga kokkupuutuvate materjalide vastavuse tõendamiseks.

Deklaratsiooni vorm on esitatud käesoleva määruse lisa ja see vastab ELi tasandil kasutatavale tavapärasele vormile.

Metallist ja sulamist valmistatud materjalide ja esemete puhul, mida ei loeta veel valmistoodeteks, märgitakse vastavusdeklaratsioonis minimaalne sisaldus vastavalt kolmandale lõigule. Kui lisateave on kättesaadav, märgitakse see samuti vastavusdeklaratsioonis.

Neljandas lõigus osutatud juhul võib vastavusdeklaratsiooni puudumise korral kasutada riskipõhist lähenemisviisi.

See erand viitab „toiduainetööstusele“, nagu see on määratletud otsuse suunistes. Kokkupaneku vastavust tõendava(te) vastavusdeklaratsiooni(de) puudumise korral on toiduainetööstuse kasutajatele kohustuslik riskihindamine tagamaks, et käesoleva määruse lisa sätestatud eraldumise piirmäärasid ei ületata. Need hindamised on kohustuslikud kogu tootmisahelas, välja arvatud väike- ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) puhul.

Artikkel 8. Vastastikune tunnustamine

Kuna käesoleva määrusega kehtestatakse nõuded, mida ELi tasandil ei nõuta, sisaldab artikkel 8 vastastikuse tunnustamise sätet, et mitte tekitada põhjendamatu takistust kaupade vabale liikumisele Euroopa Liidus, Türgiga sõlmitud tolliliidule või Euroopa Majanduspiirkonna vabakaubanduspiirkonnale.

Teisisõnu ei jäeta Beneluxi siseturust välja kaupu, mis ei vasta otsuse nõuetele (mis lisaks Luksemburgi Suurhertsogiriigile hõlmab ka Belgia Kuningriiki ja Madalmaade Kuningriiki), kuid mis vastavad asjaomaste riikide nõuetele ja pakuvad vähemalt samaväärset kaitset.

Artikkel 9. Täitmisele pööratav vorm

Ministri kohustused on täpselt kindlaks määratud, andes teavet pädevuse kohta, mille raames valitsuse liige peab sekkuma.